

Innst. O. nr. 121

(2000-2001)

Innstilling fra samferdselskomiteen om lov om endringer i lo v 23.juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven)

Ot.prp. nr. 87 (2000-2001)

Til Odelstinget

1. BAKGRUNN

1.1 Sammendrag

Teleloven (lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon) trådte i kraft 1. januar 1996, jf. Ot.prp. nr. 36 (1994-1995) Lov om telekommunikasjon. Senere er det foretatt noen endringer i loven, jf. Ot.prp. nr. 31 (1997-1998) og Ot.prp. nr. 25 (1998-1999), blant annet for å legge til rette for full konkurranse i telesektoren fra 1. januar 1998.

Særlig den hurtige utviklingen og kraftige dynamikken innen telesektoren gjør at det igjen er oppstått behov for å fremme forslag om endringer i loven.

Etter at Stortinget vedtok å avvikle resterende eneretter i telesektoren fra 1. januar 1998 har telemarkedet utviklet seg til et marked med stadig flere aktører.

Markedet opplever sterk teknologisk utvikling, noe som medfører et stadig større tjenestetilbud. Dette medfører behov for flere endringer og tilføyelser samt ytterligere klargjøring av begrep og definisjoner som nyttes i loven for å sikre at en så langt som mulig sørger for at begrepsbruken endres i samsvar med utvikling i internasjonal terminologi på teleområdet.

Det er også viktig å klargjøre begrepsbruken for å redusere det rettslige grunnlaget for konflikt i en situasjon med stadig flere tilbydere i markedet.

Det vises til kap. 8 i proposisjonen med merknader til de enkelte bestemmelsene.

Høring

Høringsnotater, høringssvar og de viktigste merknadene og Samferdselsdepartementets vurdering av disse, er behandlet i tilknytning til de enkelte lovendringsforslag.

I høringene kom det i tillegg inn noen generelle merknader som det ikke passer å behandle i tilknytning til noe enkelt lovendringsforslag. Telenor ASA

peker bl.a. på at det fremover vil kunne oppstå nye problemstillinger som en konsekvens av etablering av infrastruktur i andre tilbyders regi, f.eks. borettslagsnett og telenett i større utbyggingsområde der byggherre har inngått avtale med en tilbyder om utbygging av teleinfrastruktur etc. Telenor fremhever at dette fører til behov for klargjøring av Telenors leveringsplikt og et behov for å sikre sluttbrukeres rettigheter til valg av tilbyder og teletjenester der andre enn Telenor har anlagt eller har kontroll over fysisk infrastruktur frem til sluttbruker. Telenor ber Samferdselsdepartementet vurdere å innta en bestemmelse som forhindrer/motvirker slike uheldige forhold. Departementet viser til at forholdet er søkt ivaretatt i forskrift om private telenett og i forskrift om kabel-TV-nett som Samferdselsdepartementet fastsatte 14. februar 2001.

NetCom GSM as tar opp begrepet «sterk markedsstilling» og fremhever at det bør komme retningslinjer om og på hvilken måte vurderingen av sterk markedsstilling skal gjennomføres administrativt. Departementet peker på at spørsmål knyttet til «sterk markedsstilling» er til behandling i forbindelse med den pågående regelverksgjennomgang i EU. Departementet vil vurdere forholdet NetCom tar opp i tilknytning til arbeidet med nasjonalt regelverk, når en ser utfallet av denne prosessen.

Telenor mener det vil være naturlig å flytte § 3-1 om registreringsplikt fra teleloven kap. 3 til kap. 2, fordi det er nærmere sammenheng mellom konsekvenspliktig virksomhet og tilsvarende registreringspliktig virksomhet, enn sammenhengen mellom registreringsplikt og de generelle bestemmelser som gjelder for telenett og -tjenester. Departementet mener at strukturelle endringer av det omfanget Telenor foreslår ikke bør vurderes nå, men heller bør sees i sammenheng med den regelverksgjennomgangen som Samferdselsdepartementet er i ferd med å gjennomføre.

re i tilknytning til regelverksprosessen som pågår i EU.

Samferdselsdepartementet gjennomførte for øvrig høsten 2000 en tidlig høring i markedet og blant utvalgte offentlige myndighetsorganer av åtte reguleringsforslag fra EU (den såkalte Review 1999-pakken) som med ett unntak er ment å skulle tre i kraft i fellesskapet fra 1. januar 2002. Samferdselsdepartementet understreker at de lovendringsforslag som nå fremlegges ikke er ment å skulle omfatte eventuelle lovendringer som måtte bli nødvendige som følge av EUs Review 1999. Dette vil en komme nærmere tilbake til i fremlegg til Stortinget når en ser resultatet av behandlingen av reguleringsforslagene i EU.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Eirin Faldet, Marthe Scharning Lund, Kari Manger, Anita Orlund og Ola Røtvei, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Kofoed-Larsen og Jan Sahl, fra Høyre, Ole Johs. Brunæs og lederen Oddvard Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Thore Aksel Nistad og Christopher Stensaker, fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Myrvoll, og fra Venstre, May Britt Vihovde, vil peke på viktigheten av at de regulatoriske myndigheter raskt slår ned på brudd på de regulatoriske bestemmelser slik at det ikke gir gevinst å bryte disse bestemmelsene.

Komiteen forutsetter at hvis de regulatoriske myndigheter ikke har kapasitet og kompetanse til å utføre sine oppgaver på en tilfredsstillende måte, så vil Stortinget bli informert om dette.

Komiteen vil understreke viktigheten av at det regulatoriske regime stimulerer til økt konkurranse slik at vi får kvalitativt gode tjenester til lave priser. Det er viktig at dette ikke bare gjenspeiles i lovverket men også i forskriftene og i forvaltningens anvendelse av lov- og forskriftsverk.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre har en generell bekymring for Telenors sterke markedsstilling i det norske telemarkedet ettersom Telenors sterke stilling bidrar til å hemme konkurransen.

Disse medlemmer vil i den sammenheng vise til at Post- og teletilsynet nylig presenterte en rapport som slo fast at konkurransen på både fastnettet og mobilnettet er meget beskjeden.

2. OM ENDRINGENE I BESTEMMELSENE OM LOVENS VIRKEOMRÅDE, DEFINISJONER OG BEGREPSBRUK MV.

2.1 Sammendrag

I kap. 2 i proposisjonen behandles forslag om endringer i bestemmelsene om lovens virkeområde, definisjoner som finnes i lovens kap. 1 og generelle endringer i begrepsbruken ellers i loven. I tillegg er det ønskelig å foreta noen klargjøringer av lovens virkeområde på EMC-området (EMC: Elektromagnetisk kompatibilitet).

Lovens saklige virkeområde (§1-1)

Om forslagene

§ 1-1 angir lovens saklige virkeområde. Loven omfatter all telekommunikasjonsvirksomhet, herunder radiokommunikasjon, og annen tilsiktet utstråling av elektromagnetiske bølger, utilsiktet utstråling fra telekommunikasjon og annen utstråling som kan forstyrre telekommunikasjon. Forvaltningen av det elektromagnetiske frekvensspekteret er også omfattet.

Telemetryndigheten har ansvaret for frekvensforvaltningen i Norge. Et sentralt hensyn ved planlegging av frekvensbruken og når det gis tillatelser til bruk av frekvenser er å forebygge forstyrrelser. Problemområdet betegnes som elektromagnetisk kompatibilitet (EMC). Slike forstyrrelser kan være uforutsette virkninger av planlagt bruk av utstyr som nyttes for telekommunikasjon, eller utilsiktet utstråling fra slikt utstyr eller fra annet utstyr.

Det vil ikke være mulig å forebygge alle forstyrrelser.

Departementets vurderinger

Departementet er enig i merknad fra Telenor om at telekommunikasjon omfatter også radiokommunikasjon og foreslår å endre § 1-1 overensstemmende med dette. Det foreslås også en endring i § 7-4 hvor samme begrep er brukt.

Telenor mener at formuleringen «loven gjelder ikke for programvirksomhet i kringkasting eller videoresending av program i overføringsnett for kringkasting» ikke har ønsket klarhet og mener hensikten med loven er at den ikke skal gjelde for selve programvirksomheten/innholdet.

Departementet understreker at det følger av merknadene til § 1-1 i Ot.prp. nr. 36 (1994-1995) Om lov om telekommunikasjon at teleloven ikke gjelder for programvirksomhet i kringkasting og at det ikke nå fremmes forslag som berører grensen mellom teleloven og kringkastingsloven.

Gjeldende telelov gir telemetryndigheten bare hjemmel for å gripe inn overfor utilsiktet utstråling fra utstyr for telekommunikasjon. På denne bakgrunn og med henvisning til Post- og teletilsynets utvidede ansvar for EMC-relaterte problemer, foreslås det en end-

ring i § 1-1 som vil gjøre det klart at virkeområdet omfatter all utilsiktet utstråling som forstyrrer telekommunikasjon. Endringen i § 1-1 vil måtte følges opp av en særlig hjemmel i kap. 7 for å gripe inn. Det foreslås derfor et nytt ledd om dette i § 7-4.

Definisjoner (§ 1-6)

Om forslagene

§ 1-6 inneholder lovens definisjoner.

Gjeldende lov definerer i § 1-6 b to brukerbegrep i ett, og dette er lite klargjørende. Etter departementets syn er det behov for å videreføre begrepet «sluttbruker». Det foreslås derfor å innta en definisjon av dette begrepet i § 1-6 b.

Når det gjelder «telenett» i § 1-6 c er det foreslått en endring for å klargjøre at nett kan realiseres ved hjelp av trådforbindelser eller elektromagnetiske bølger med utstyr i nettet. Endringene i definisjonen er gjort for å forebygge uklarheter om hvilke elementer som inngår i et nett.

Utstysdefinisjonene i § 1-6 g og h foreslås endret slik at de samsvarer med terminologien som nå nyttes på området i store deler av Europa. De nye begrepene vil bidra til å klargjøre reguleringen som ble gjennomført i norsk rett på bakgrunn av direktiv 1999/5/EF.

Departementets vurdering

Departementet ser det slik at det kun er sluttbrukerbegrepet som er aktuelt å definere i loven. På grunnlag av fremsatte høringsmerknader har departementet funnet grunn til å foreta noen justeringer i forslaget til definisjon av telenett i § 1-6 bokstav c. Departementet kan imidlertid ikke se at høringsmerkna-dene gir grunnlag for å foreta endringer i § 1-6 bokstav g og viser og til at begrepet «grensesnitt» er definert i forskrift om offentlig telenett og offentlig teletjeneste og forskrift om private telenett. Det samme gjelder «private telenett» som Telenor mener bør defineres i loven. Departementet kan på teknologisk grunnlag heller ikke se at det lenger er behov for uttrykkelig å nevne «programvare» i definisjonen av te-leutstyr som foreslått av Forbrukerrådet.

Begrepsbruk

Om forslagene

Det foreslås en del forenklinger når det gjelder ulike begreper for å sikre en mest mulig enhetlig og konsekvent språkbruk, noe som vil øke presisjonsnivået.

I § 1-3 d, jf. §§ 2-3, 8-1, 8-2 og 9-2 foreslås i bokstav d at begrepet «tilgang til åpne telenett og teletjenester» erstattes med «tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste».

Det er i § 1-4 gitt bestemmelser om grunnleggende krav. Bestemmelsen angir hvilke hensyn som skal ivaretas ved regulering av tekniske forhold. Tillatelser

og andre tildelinger kan nektes eller tilbakekalles når det følger av hensynet til grunnleggende krav.

Hjemmelen for å gi forskrifter for å sikre grunnleggende krav følger av gjeldende § 6-2. Hjemmelen foreslås innarbeidet i § 1-4 annet ledd og § 6-2 foreslås opphevet.

I § 2-1 foreslås at begrepet «tildelles» erstattes med begrepet «gis tillatelse til bruk av».

I gjeldende lov benyttes de ulike begrepene «abonnett», «abonnement», «kunde» og «sluttbruker». For å oppnå en enhetlig språkbruk vil det være klargjørende at teleloven, så langt den fastsetter rammer for tilbyreres frihet til å fastsette leveringsvilkår, bare benytter «sluttbruker», som også er foreslått definert i § 1-6.

§ 2-3 fastsetter prinsippet nedfelt i ulike direktiv om at aktører med sterk markedsstilling plikter å gi allmennheten tilgang til nett, overføringskapasitet og telefontjeneste. Begrepet har i enkelte tilfeller skapt uklarhet. Det har vært reist spørsmål om hva begrepet «åpen» innebærer.

Hovedregelen om at aktører med sterk markedsstilling skal gi allmennheten tilgang bør derfor fremgå klart og fastslås som et utgangspunkt. Det er videre viktig at det fremstår som klart hvordan denne tilgangen skal gis, dvs. at vilkårene for tilgang ikke skal diskriminere noen, og være saklige og lett tilgjengelige.

I lovens kap. 3 foreslås det enkelte endringer for å fremme større klarhet og hensiktsmessig bruk av begreper.

Høringsinstansenes merknader

Telenor mener det bør tas inn et nytt lovformål i § 1-3 om «teknologisk innovasjon på telekommunikasjonsområdet» og viser til at konkurranse og innovasjon er viktige målsetninger. DND (Den Norske Dataforening) peker på at det bør være et formål for teleloven å påse at utbygging av telekommunikasjoner skjer med minst mulig inngrep i natur, privat eiendomsrett og offentlig ferdsel.

Telenor ønsker at gjeldende tekst i § 1-4 annet ledd beholdes. NORTIB mener at samvirke mellom nett, både interkonnektivitet og interoperabilitet bør tydeliggjøres ved å ta dette inn i § 1-4 grunnleggende krav.

Telenor mener at utkastets formulering i § 2-3 om at telenett skal tilbys til allmennheten kan skape uklarhet.

NBBL (A/L Norsk Boligbyggelags Landsforbund) peker i tilknytning til at § 3-3 om bruk av standarder og samvirke på at leverandører av tjenester til brukereide nett velger ulike standarder som begrenser valgfrihet og reduserer konkurransen.

Telenor mener at utkastets forslag til endring i § 3-4 bokstav d er uklar og misvisende.

Departementets vurderinger

Departementet vil peke på at behovene som Telenor og DND tar opp i sine merknader vedrørende nytt lovformål § 1-3 antas å være tilstrekkelig ivaretatt i det som inngår under bokstav a og e i samme paragraf. Departementet mener at forslaget om endring i § 1-4 bokstav g dekker det behov som NORTIB gir uttrykk for. Når det gjelder Telenors forslag mener departementet at nytt § 1-4 annet ledd er bedre tilpasset blant annet endringene i bestemmelsene om teleterminalutstyr enn någjeldende formulering.

Departementet mener at Telenors merknad til § 2-3 legger opp til en for snever fortolkning og finner ikke grunn til å gjøre endringer i utkastet.

Vedrørende NBBLs merknad til § 3-3 vil departementet vise til at det fremgår av bestemmelsen at telemyndigheten kan pålegge tilbyder av offentlig teletjeneste å ta i bruk standarder eller på annen måte tilpasse tjenestetilbudet med sikte på samvirke med telenett og teletjeneste. Dette vil bli fulgt opp i Post- og teletilsynets tilsynsvirksomhet, særlig i forbindelse med tilsynets oppgaver i forhold til forskrift om private telenett og forskrift om kabel-TV-nett.

På bakgrunn av Telenors merknad foreslår departementet at høringsutkastets forslag vedrørende § 3-4 bokstav d endres samt at det foretas en endring i bokstav e for bedre å få frem meningen med bestemmelsen.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

3. ENDRINGER I BESTEMMELSENE OM RADIO- OG TELETERMINALUTSTYR

3.1 Sammendrag

I kap. 3 i proposisjonen behandles forholdet til direktiv 1999/5/EF om radio- og teleterminalutstyr og om gjensidig anerkjennelse av utstyrets overensstemmelse (R&TTE-direktivet). Direktivet er gjennomført i norsk rett ved forskrift 20. juni 2000 nr. 628 om EØS-krav til radio- og teleterminalutstyr. Dette fører etter Samferdselsdepartementets syn til et behov for klargjøring og forenkling av lovens bestemmelser om radio- og teleterminalutstyr.

Om forslagene

De krav som i praksis stilles til radio- og teleterminalutstyr har over tid medført at hovedtyngden av utstyr nå reguleres av gjeldende § 4-2 annet ledd. Hensynet til behov for klargjøring og forenkling av regelverket tilsier etter dette at § 4-2 endres slik at det blant annet fremgår at utstyr som tilfredsstiller de fastsatte krav er tillatt.

Det foreslås en endring i kapitteloverskriften som tar sikte på å gjennomføre en enhetlig språkbruk i lo-

ven og å få frem at hovedregelen nå er at utstyr som tilfredsstiller fastsatte krav er tillatt.

Videre foreslås det å oppheve §§ 4-1, 4-3 og 4-5 som ikke lenger anses nødvendige, samt å endre §§ 4-4 og 4-6.

Tele1 mener at utstyrskravene som stilles i Norge bør harmonere med internasjonale standardiseringskrav, slik at utdypende kravspesifikasjoner bør være overflødig.

Departementets vurderinger

Departementet viser til at det er behov for norske krav der det ikke eksisterer internasjonale standarder som Norge har sluttet seg til. Offentlignettforskriften § 2-14 ivaretar Tele1s problemstilling. Departementet viser videre til at det følger av lovens kap. 4 og forskrift om EØS-krav til radio- og teleterminalutstyr hvilket utstyr som omfattes.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen har ingen merknader.

4. FREKVENSPLEANLEGGING OG BRUKSTILLATELSE

4.1 Sammendrag

Kapittel 4 i proposisjonen inneholder forslag om restrukturering og endringer i lovens bestemmelser om radiovirksomhet, frekvensforvaltning og bruk av radioutstyr. Endringsforslagene tar i hovedsak sikte på å dekke behovet for å tydeliggjøre og forbedre grunnlaget for telemyndighetens arbeid med frekvensplanlegging. Økende bruk av frekvenser og økende antall aktører stiller større krav til frekvensforvaltningen enn tidligere.

Videre tar endringsforslagene sikte på å klargjøre skillet mellom bestemmelsene i teleloven kap. 4 som regulerer krav til radio- og teleterminalutstyr og kap. 5 som regulerer tillatelse til bruk.

Lovens kap. 5 regulerer frekvensplanlegging og tillatelse til bruk av frekvenser. Det foreslås hovedsakelig redaksjonelle, ikke materielle, endringer i kapitlet.

I gjeldende telelov reguleres tillatelse til bruk av radioutstyr i § 5-3 og tillatelse til radiosystem i § 5-4. § 5-4 gjelder etablering av radiosystem ved hjelp av basestasjoner, radioforbindelser og brukerutstyr. Det er ikke lenger hensiktsmessig å ha to bestemmelser som gir hjemmel for å gi tillatelse til bruk av frekvenser.

Om forslagene

Gjeldende telelov § 5-2 foreslås delt i to bestemmelser. Delingen av § 5-2 og konsekvensen av dette for § 5-3 er først og fremst av redaksjonell art. Endringen vil synliggjøre bedre at frekvensforvaltning gjel-

der to forhold: Det gjennomføres først frekvensplanlegging og deretter gis det individuelle tillatelser til frekvensbruk.

Regler om tillatelse til bruk av frekvenser og radioutstyr i gjeldende telelov §§ 5-2 og 5-3 foreslås slått sammen i § 5-3 og gitt tittelen «Tillatelse til bruk av frekvenser». Begrunnelsen er den samme som for frekvensplanlegging. Gjeldende § 5-5 første ledd som regulerer på hvilke vilkår en søknad kan avslås, foreslås også tatt inn i § 5-3 om tillatelse til bruk.

Departementets vurderinger

Departementet vil fremheve at deling av gjelden § 5-2 i to bestemmelser synliggjør at frekvensforvaltning gjelder to forhold; det gjennomføres først frekvensplanlegging og deretter gis det individuelle tillatelser for frekvensbruk. All frekvensforvaltning reguleres i kap. 5, også frekvensbruk i kabler som overføringsmedium. § 5-2 vil gjelde både radiokommunikasjon og frekvensbruk i kabler, mens § 5-3 vil gjelde bare radiokommunikasjon. Det fremgår av bestemmelsen at det er telemyndigheten som gir tillatelse, og at dette skjer innenfor rammen av faktisk eller planlagt bruk av frekvenser. Telemyndigheten kan bare nekte å gi tillatelse som nevnt i første ledd når det følger av formål som angitt.

4.2 Komiteens merknader

Komiteen mener at frekvensplanleggingen må legges til rette slik at den stimulerer til økt konkurranse i telemarkedet.

5. OM ØVRIGE FORSLAG

5.1 Sammendrag

Forskriftshjemmel om tildeling av tillatelser etter loven (§ 2-1)

I kap. 5.1 behandles forslag om en generell forskriftshjemmel i loven §2-1 for telemyndigheten til å kunne vedta nærmere bestemmelser om tildeling av tillatelser etter loven, samt eventuelle særlige saksbehandlingsregler som skal gjelde ved tildelingen.

Om forslaget

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2001 besluttet Stortinget at konsesjoner for annen generasjons mobilsystemer skal tildeles ved auksjon.

Med hjemmel i teleloven er det tildelt konsesjoner for fem forskjellige mobiltelefonssystemer: NMT 450, NMT 900, GSM 900, DCS 1800 og UMTS. Radiofrekvenser er en knapp nasjonal ressurs. Antallet eksklusive frekvenstillatelser vil derfor være begrenset. Det er pr. i dag bare to selskaper, Telenor Mobil AS og NetCom GSM as, som tilbyr mobile teletjenester basert på utbygging av eget mobilnett i Norge. Som følge av tildeling av i alt fire UMTS-konsesjoner i 2000,

og konsesjonstildelingen som planlegges gjennomført ved auksjon i løpet av 2001, vil vi få flere selskaper som kan tilby mobiltjenester med basis i egen infrastruktur.

Konsesjon etter teleloven for opprettelse og drift av mobilkommunikasjonssystemer består i realiteten av to separate tillatelser, nærmere bestemt av en tjenestekonsesjon etter teleloven § 2-1 og en frekvenstillatelse etter teleloven § 5-2. Kravet om tjenestekonsesjon følger av teleloven § 2-1 første ledd for tilbydere med sterk markedsstilling, og av teleloven § 2-1 tredje ledd. Kravet om frekvenstillatelse følger av teleloven § 5-2. Kravet om frekvenstillatelse gjelder uavhengig av om vedkommende har sterk markedsstilling eller ikke.

Teleloven inneholder ikke egne bestemmelser for hvordan tildeling av tillatelser etter loven skal skje.

I konsesjoner for DCS 1800 og UMTS har det blitt stilt vilkår om betaling av årlig avgift for bruksretten til frekvenser. Ved tildelingen av UMTS-konsesjonene fremgikk ikke det nærmere beregningsgrunnlaget for avgiftens størrelse av vedtaket, men det ble satt vilkår om en engangsavgift i konsesjonene.

Departementets vurderinger

Etter departementets syn er det behov for å klarlegge hjemmelsgrunnlaget for å kunne tildele tillatelser etter teleloven ved auksjon slik Stortinget har bestemt. Utkast til forskrift om tildeling av frekvenstillatelser ved auksjon vil på vanlig måte bli sendt på høring blant aktørene før den vedtas og det vil da bli gjort nærmere rede for hvilke av forvaltningslovens saksbehandlingsregler en vil foreslå å fravike.

Bruksbegrensninger (§ 3-6)

I kap. 5.2 i proposisjonen foreslås endringer i bestemmelsene om bruksendringer (§ 3-6).

Om forslaget

I § 3-6 om tillatte bruksbegrensninger foreslås det å utvide bestemmelsens virkeområde til eksplisitt å gjelde også radio- og teleterminalutstyr, å begrense retten til å gjennomføre bruksbegrensninger i telenett og teletjeneste og, som en følge av dette, også å foreta redaksjonelle endringer.

Det er viktig at retten til å gjennomføre så betydningsfulle tiltak som bruksbegrensninger, det vil først og fremst si å nekte tilkopling av eller å frakople sluttbrukerutstyr, begrenses og går klart frem av ordlyden, også når bruksbegrensningen gjennomføres på bakgrunn av mangler ved radio- og terminalutstyr.

Radio- og teleterminalutstyr som normalt tilfredsstillende fastsatte standarder kan selges fritt uten individuell tillatelse.

Det er likevel behov for tilbyder av tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste å kunne nekte tilgang for eller frakople slikt utstyr dersom det ikke

tilfredsstillende de grunnleggende krav som gjelder for radio- og teleterminalutstyr, utstyret forårsaker skadelig interferens eller alvorlig skade på telenettet.

Endringen av varslingsplikten innebærer en skjerping i forhold til gjeldende rett. Den vil medføre at telemyndigheten alltid skal ha melding dersom tilbyder gjennomfører bruksbegrensninger.

Også regler om når bruksbegrensninger skal opphøre, foreslås tatt inn i loven.

Departementets vurderinger

Etter departementets syn innebærer de endringer det nå gjøres fremlegg om, en begrensning av tilbyrernes adgang til å gjennomføre bruksbegrensninger. Videre er varslingsplikten til myndigheten vedrørende frakobling skjerpet, og dette bør ivareta også konkurransehensynet. Bestemmelsen regulerer ikke tilbyrernes muligheter til å inngå privatrettslige avtaler om tillatelse til bruksbegrensninger f.eks. ved misligholdsbeføyelser. Her er det ingen endring i forhold til tidligere.

Ugyldighet (§ 3-8)

I kap. 5.3 i proposisjonen foreslås en ny bestemmelse om ugyldighet (§ 3-8). Forslaget innebærer at avtale i strid med loven eller vedtak fastsatt i medhold av loven er ugyldig mellom partene.

Departementets vurderinger

En ny bestemmelse om ugyldighet for avtaler som finnes å være i strid med loven vil gjøre det klart at teleloven og øvrig teleregulering både skal sikre offentlige og private interesser. En klargjøring av avtalenes sivilrettslige virkninger vil forsterke lovens preventive virkning samtidig som partene også kan se bort fra kontrakten og innrette seg uavhengig av ugyldige avtaler. Bestemmelsen vil dermed indirekte også styrke gjennomslagskraften til de øvrige materielle bestemmelsene i loven.

Nødmeldingstjeneste og nødanrop (ny §4-4 a og § 4-4 b)

Om forslagene

I lovens kap. 4 foreslås det inntatt bestemmelser om nødmeldingstjeneste og nødanrop (§ 4-4 a og § 4-4 b).

Bestemmelser om nødmeldingstjeneste og nødanrop har hittil stått i forskrift om offentlig telenett og teletjeneste § 2-8. Etter Samferdselsdepartementets syn tilsier den samfunnsmessige betydningen av å verne liv, helse og materielle verdier at disse bestemmelsene fastsettes i lov.

Etter forslagene skal anrop til nødmeldingstjeneste være gratis for sluttbrukerne og ikke kreve bruk av noen former for betalingsmidler fra noen type telefoner.

Høringsinstansenes merknader

Telenor mener tilbyderens plikt til å tilby nødmeldingstjeneste bør nedfelles i loven, og ikke bare i forskrift om offentlig telenett og offentlig teletjeneste og videre at det i loven på samme måte som i forskriften bør inntas et forbehold om at opprinnelsesmarkering skal være teleteknisk mulig.

NHO peker på at bestemmelsen gir en nødvendig presisering av den regulering på området som har vært gjeldende til nå. Det bør være selvsagt at anrop til nødmeldingstjenester skal kunne foretas fra alle typer telefonutstyr uten at det kreves betaling og legger vekt på viktigheten av sikker geografisk lokalisering uansett hvilken teknologi som ligger til grunn. Forbrukerrådet støtter at anrop til nødnetten skal være gratis.

Departementets vurderinger

Departementet viser til at offentlignettforskriften § 2-8 er en utdyping av loven. Den delen av kravet i forskriften § 2-8 som bør gjelde generelt er foreslått tatt inn i loven i stedet for i forskrift fordi den retter seg mot både offentlig og privat telenett.

Håndhevingstiltak (§ 7-4)

I kap. 5.5 i proposisjonen behandles forslag om nytt håndhevingstiltak knyttet til Post- og teletilsynets utvidete ansvar på EMC-området (§ 7-4 nytt annet ledd).

Slik bestemmelsen i dag er formulert, gir § 7-4 første ledd hjemmel til å pålegge at virksomheten skal opphøre dersom kravene fastsatt i eller i medhold av loven ikke oppfylles. Det foreslås en mindre endring i § 7-4 første ledd for å klargjøre hva påbud fra telemyndigheten ved ulovlig virksomhet kan gå ut på. Pålegg om opphør må rettes mot det ulovlige forholdet, ikke mot virksomheten som sådan.

Det foreslås videre et nytt annet ledd i §7-4. Telemyndigheten foreslås her gitt en særskilt hjemmel for å gripe inn overfor utilsiktet utstråling fra annet enn telekommunikasjon med pålegg om retting og endring mv.

Departementets vurderinger

Bestemmelsen som foreslås inntatt som nytt annet ledd er en nødvendig hjemmel for å gi telemyndigheten adgang til å gripe inn for å sikre lovens formål og Post- og teletilsynets utvidede ansvar på EMC-området.

Etter departementets syn gir bestemmelsen hjemmel for å gripe inn mot alle former for utilsiktet stråling som forstyrrer. For å klargjøre dette ytterligere, endres utkastet i tråd med merknad fra Telenor.

Taushetsplikt (§ 9-3 og ny §9-4)

I kap. 5.6 i proposisjonen behandles endringer i taushetspliktbestemmelsene (§ 9-3 og ny §9-4).

Gjeldende § 9-3 har bestemmelser om taushetsplikt, hvoretter tilbyder av tilgang til telenett eller teletjenester og teleinstallatør plikter å bevare taushet om innholdet av telekommunikasjon og andres bruk av denne, herunder opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter.

Med gjeldende ordlyd er ikke radio- og kabel-TV-installatører uttrykkelig underlagt taushetsplikt. Taushetsplikten som følger av bestemmelsen bør gjelde alle installatører av nett som kan nyttes for telekommunikasjon og som det er gitt regler for med hjemmel i teleloven. Det er ønskelig at dette fremgår uttrykkelig ved bruk av fellesbetegnelsen installatør.

Det bør videre fremgå klart av bestemmelsen at taushetsplikten også gjelder teknisk kontrollorgan så langt organets virksomhet er regulert av teleloven.

Det foreslås en ny bestemmelse, § 9-4, om rett til å utlevere opplysninger til annen stats telemyndighet uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

Departementets vurderinger

Telemyndigheten har behov for en tilsvarende hjemmel i teleloven som konkurransemyndighetene nå har i konkurranseloven § 1-8. Begrunnelsen for den nye bestemmelsen vil i hovedsak være sammenfallende med begrunnelsen for fremlegget i Ot.prp. nr. 97 (1998-1999) Om endringer i konkurranseloven.

Bestemmelsen er forutsetningen for at avtaler om informasjonsutveksling som Norge inngår med andre stater, skal kunne oppfylles.

Formålet med utveksling av informasjon må være å fremme hensynet til en effektiv håndheving av telelovgivningen.

Gebyr (§ 10-1)

I kap. 5.7 i proposisjonen behandles endringer i bestemmelsene om gebyr (§ 10-1).

Tvangsfullbyrdsloven § 7-2 e slår fast at krav om betaling av gebyr vil være tvangsgrunnlag for utlegg kun dersom det følger av særskilt lovbestemmelse. Gebyr fastsatt med hjemmel i teleloven bør være tvangsgrunnlag for utlegg for å effektivisere det offentliges, i dette tilfellet Post- og teletilsynets, arbeid med å inndrive kravene. Det foreslås derfor inntatt en uttrykkelig bestemmelse i § 10-1 annet ledd om at vedtak om gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Ekspropriasjon (§ 10-2)

I kap. 5.8 i proposisjonen behandles bestemmelsene om ekspropriasjon (§ 10-2).

§ 10-2 gir regler om eiendomsinngrep. I tillegg gjelder lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom også på telekommunikasjonsområdet, jf. § 2 nr. 9.

§ 10-2 første ledd bestemmer at tilbyder av offentlig telenett eller teletjeneste som Kongen utpeker kan gis rett til selv å treffe vedtak om anbringelse mot ved-

erlag av telenett og utstyr for telekommunikasjon. Samferdselsdepartementet har utpekt de konsesjonerte tilbyderne som nå har dekningsforpliktelser på fastnettet og mobilnettene etter § 10-2 første ledd. Fra flere hold, blant annet fra kabel-TV-hold, er det imidlertid reist spørsmål om regelen innebærer en urimelig diskriminering av tilbydere uten dekningsforpliktelser. Samferdselsdepartementet foreslår § 10-2 første ledd opphevet.

Etter oreigningsloven § 2 nr. 9 vil ekspropriasjon til teleformål normalt skje ved lensmannsskjønn, jf. oreigningsloven § 17. Det foreslås inntatt en ny bestemmelse i nytt tredje ledd om at skjønnet skal avholdes som lensmannsskjønn, og i samme ledd at Kongen gis myndighet til å gjøre unntak i den enkelte sak.

Departementets vurderinger

Departementet mener at svaret på spørsmålet om § 10-2 første ledd bør oppheves eller ikke, jf. merknader fra høringsinstanser, først og fremst vil bero på en avveining mellom hensynet til ikke-diskriminering og like konkurransevilkår på den ene side og mulighetene for en tilbyder til å oppfylle pålagte dekningsforpliktelser på den annen side. Departementet har kommet til at i §10-2 første ledd vil kunne virke konkurransevridende i forhold til tilbydere som ikke kvalifiserer til utpeking som nevnt, og bestemmelsen bør følgelig oppheves.

Gjeldende teleregulering er, i tillegg til å gi bestemmelser om ekspropriasjon, innrettet mot å gi nye tilbydere rett til samtrafikk og til samlokalisering. Fremføringsveiene (kanalanlegg, tunneler og rør for kabler, master og plattformer for radioantennar mv.) utgjør en stor kostnadskomponent ved anlegg av ny teleinfrastruktur. Det vil være ressursbesparende og gi store driftsfordeler dersom man i større grad enn i dag kan sikre nye tilbydere av infrastruktur tilgang til eksisterende ressurser for fremføring og få til en bedre koordinering ved nybyggingsaktivitet. Departementet har nedsatt en bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter for berørte offentlige myndigheter og markedsaktørene, der hovedspørsmålet er å utrede rettslige og praktiske forutsetninger for å få til felles fremføring. Utredningen forutsettes gjennomført i første halvdel av 2001 og vil bli fulgt opp på egnet måte.

5.2 Komiteens merknader

Auksjon

Komiteen forutsetter at framtidig bruk av auksjon ved tildeling av telelisenser må forelegges Stortinget, med unntak av lisenstildeling som anses å være av begrenset omfang som for eksempel ved tildeling av frekvenser til bruk ved lokale aksessnett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet,

Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til Innst. S. nr. 146 (1999-2000), hvor en enstemmig samferdselskomité støttet Regjeringen i at utlysning av konsesjoner for UMTS-lisenser skulle foretas ved anbudskonkurranse, der dekningsgrad og utbyggingshastighet ville være viktige kriterier for tildeling.

Flertallet viser til at utviklingen i en del europeiske land hvor auksjon ble brukt ved tildeling, viser at dette var en riktig vurdering. Det finnes flere eksempler på at de aktører som vant lisenser har pådratt seg store gjeldsproblemer, og dette har skapt usikkerhet knyttet til utbygging og implementeringen av UMTS.

Flertallet legger imidlertid til grunn at de samme incentiver for dekningsgrad ikke er nødvendig ved ny utlysning av konsesjoner for mobilnett som allerede har høy dekningsgrad - slik det er i nettet for andre generasjons mobilsystemer.

Flertallet viser i den forbindelse til St.prp. nr. 1 (2000-2001), hvor det heter:

«På bakgrunn av at Telias DCS 1800 konsesjon er falt tilbake til staten og at det er ytterligere ledige frekvenser både i 900 og 1800 frekvensbåndet, vil Samferdselsdepartementet i 2001 lyse ut nye konsesjoner for utbygging av andre generasjons mobilsystem med tilhørende frekvenstillatelse. De frekvensene for andre generasjons mobilsystem som skal tildeles i 2001, er ikke i det samme frekvensbåndet som de som vil bli tildelt senere i høst for tredje generasjons mobilsystem (UMTS)

Det legges opp til at Samferdselsdepartementet utlyser og tildeler de nye konsesjonene for andre generasjons mobilsystem og at dette skjer i løpet av 2001. Tildelingen vil skje ved auksjon.»

Flertallet legger til grunn at arbeidet med tildelingen av nye konsesjoner for andre generasjons mobilsystem er i gang i Samferdselsdepartementet, og at markedsaktørene har innrettet seg etter dette.

Flertallet viser for øvrig til at de eksisterende andre generasjons mobiloperatører er i sine konsesjoner pålagt betydelige dekningsforpliktelser, og har en dekning på om lag 94 pst. av befolkningen. Flertallet legger til grunn at det kan stilles krav til søkerens kompetanse, seriøsitet og økonomi også ved en auksjon. På denne bakgrunn støtter flertallet Regjeringens forslag til endringer i § 2-1.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at auksjon ikke har vært brukt ved tildeling av teletlisenser tidligere. Å bygge mobilnett er meget kapitalkrevende. Auksjon vil øke utbyggingskostnadene innen området med dekningsplikt og heve den økonomiske terskelen for å delta.

Stortinget har i stedet valgt å legge vekt på at de mindrekostnadene man får ved ikke å bruke auksjon innen området med utbyggingsplikt, kan utbyggerne i

en anbudskonkurranse benytte til å bygge nett der det ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomt i områdene uten utbyggingsplikt.

Disse medlemmer vil vise til at i en del europeiske land hvor auksjon ble brukt ved tildeling av UMTS-lisenser så har det ført de aktørene som vant lisenser ut i store gjeldsproblemer. Det har skapt usikkerhet knyttet til utbyggingen og implementeringen av UMTS. Dette er en uheldig virkning av å bruke auksjon.

Disse medlemmer vil vise til den norske stats sterke finansielle situasjon heller ikke nødvendigvis gjør bruk av auksjon. Det er ikke en selvfølge at staten skal utnytte sitt inntekspotensial maksimalt.

Om det på et senere tidspunkt skulle bli aktuelt å ta i bruk auksjon, vil det kreve endringer i teleloven. Disse medlemmer støtter derfor forslaget om at det innføres en hjemmel i teleloven for bruk av auksjon ved tildeling av lisenser.

Bruksbegrensninger

Komiteen forutsetter at bestemmelsene om bruksbegrensninger ikke kan bidra til å hemme konkurranseutviklingen.

Framføringsretten

Komiteen støtter Regjeringens forslag om å skape likhet for tilbyderne ved å avskaffe den spesielle adgangen tilbydere med dekningsforpliktelse i dag har til selv å kunne treffe vedtak om ekspropriasjon.

Komiteen vil peke på effektiv ressursbruk for framføring av infrastruktur, og vil be Regjeringen komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte.

6. POST- OG TELETILSYNET SOM MEGLINGSMYNDIGHET

6.1 Sammendrag

I proposisjonen kap. 6 behandles spørsmålet om Post- og teletilsynets adgang til å unnta dokumenter fra offentlighet i forbindelse med megling.

Post- og teletilsynet skal etter forskrift 5. desember 1997 nr. 1259 § 4-8 bistå i forhandlinger mellom tilbydere av tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste.

Post- og teletilsynets oppgave som meglingsmyndighet vil være utøvelse av forvaltningsmyndighet slik dette er definert i forvaltningsloven § 1 og offentlighetsloven § 1. Tilsynet vil derfor også som meglingsmyndighet i utgangspunktet være underlagt bestemmelser om innsyn og offentlighet i forvaltningen.

Meglings sakene representerer et avgrenset sakfelt innenfor Post- og teletilsynets kompetanseområde.

En adgang til å unnta dokumenter fra offentlighet vil kun komme til anvendelse i den klart avgrensede meglingsfasen av saksbehandlingen.

Post- og teletilsynet har i behandling av meglingsaker lagt til grunn at forskrift 14. februar 1986 nr. 0351 del V pkt. nr. 9, fastsatt med hjemmel i offentlighetsloven § 11 annet ledd, gir tilsynet hjemmel for å unnta meglingsaker tilsynet behandler fra offentlighet.

Departementet viser til at ingen av høringsinstansene har hatt merknader og legger etter dette til grunn at den praksis Post- og teletilsynet har fulgt siden forskriften ble fastsatt i 1997 og som er akseptert av partene og som det ikke er reist innvendinger mot fra media eller andre, kan videreføres med hjemmel i offentlighetsloven som det er redegjort for i proposisjonen.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen er enig i at Post- og teletilsynet gis mulighet til å unndra de nødvendige dokumenter for offentligheten i meglingsaker.

7. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

7.1 Sammendrag

Samlet sett vil forslagene i proposisjonen etter departementets syn i seg selv ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for det offentlige eller markedsaktørene.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen har merket seg Regjeringens vurdering av at forslagene i proposisjonen ikke vil medføre økonomiske konsekvenser av betydning for det offentlige eller markedsaktørene.

8. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å fatte slikt

vedtak til lo v

om endringer i lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven)

I

I lov 23. juni 1995 nr. 39 om telekommunikasjon (teleloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-1 første ledd første punktum skal lyde:

Loven omfatter all telekommunikasjonsvirksomhet, herunder radiokommunikasjon, og annen tilsiktet utstråling av elektromagnetiske *bølger*, *uttsiktet utstråling fra telekommunikasjon og annen utstråling som kan forstyrre telekommunikasjon.*

§ 1-3 bokstav d skal lyde:

d) tilgang til *offentlig telenett og offentlig teletjeneste*

§ 1-4 første ledd bokstav e skal lyde:

e) *samvirke mellom tjenester når det er berettiget*

§ 1-4 første ledd bokstav f oppheves.

§ 1-4 annet ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan gi forskrifter om ytterligere grunnleggende krav og for å sikre grunnleggende krav.

§ 1-6 bokstav b, c, g, h, j og k skal lyde:

- b) *sluttbruker*: person, foretak, sammenslutning eller offentlig organ som inngår avtale om tilgang til telenett eller teletjeneste til egen bruk eller *utlån*
- c) telenett: nett for transport og fordeling av signaler mellom termineringspunkter ved hjelp av *elektromagnetiske bølger i fritt rom, kabelforbindelser, radioutstyr, svitsjer eller annet formidlingsutstyr*
- g) *teleterminalutstyr*: produkt eller deler av produkt som kan nyttes til telekommunikasjon og som er beregnet for direkte eller indirekte tilknytning til grensesnitt i offentlig telenett
- h) *radioutstyr*: produkt eller deler av produkt, som tilsiktet utstråler eller mottar elektromagnetiske bølger overført i fritt rom, med unntak av produkt som bare mottar kringkastingsprogram
- j) samlokalisering: felles bruk av eiendom i form av lokaler, master, føringsveier for kabler m.m. som nyttes eller vil bli nyttet til plassering av *utstyr for telekommunikasjon*
- k) offentlig telefontjeneste: *offentlig telefontjeneste som består av direkte formidling og svitsjing av sanntids tale gjennom offentlig svitsjet fast eller mobilnett, slik at sluttbruker ved bruk av fast eller mobilt teleterminalutstyr får mulighet til å kommunisere via et nettermineringspunkt med andre sluttbrukere.*

§ 2-1 tredje ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan ved forskrift fastsette nærmere bestemmelser om etablering og drift av konsesjonspliktige telenett og teletjenester, om avgrensning av det eller de relevante markeder i forbindelse med fastlegging av tilbydernes markedsandel, om nett og tjenester som tilbys i tilknytning til slik virksomhet, om konsesjonspliktens omfang, om at andre samfunnsviktige telenett og teletjenester, herunder slike som *gis tillatelse til bruk av frekvenser i medhold av kap. 5, skal være konsesjonspliktige av hensyn til oppfyllelse av nasjonale behov for telekommunikasjon og om tildelingsmåte for konsesjoner som kan avvike fra den alminnelige behandlingsmåten etter*

reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningsaker.

§ 2-2 første ledd bokstav f skal lyde:

- f) krav til *leveringsvilkår* og unntak fra offentliggjorte vilkår

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3 *Tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste*

Tilgang til offentlig telenett, offentlig telefontjeneste eller overføringskapasitet skal tilbys allmennheten av tilbyder som har sterk markedsstilling for vedkommende nett og tjeneste. *Leveringsvilkårene skal ikke diskriminere noen, være bygget på saklige kriterier og være lett tilgjengelige for allmennheten.*

Telemyndigheten kan gi forskrifter om *tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste.*

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2 *Nummerplaner og tillatelse til bruk av nummer*

Telemyndigheten kan fastsette nummerplaner og planer for navn og adresser for telenett og teletjenester og gi *tillatelse til bruk av nummer, nummerserier, navn og adresser i samsvar med disse.* Telemyndigheten kan gi pålegg om plikt til å ta i bruk nummerplaner og planer for navn og adresser.

Telemyndigheten kan gi forskrifter om *tillatelse til bruk av nummer, navn og adresser og om bruk av nummerplaner og planer for navn og adresser.*

§ 3-3 første ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan pålegge *tilbyder* av offentlig teletjeneste å ta i bruk standarder eller på annen måte tilpasse tjenestetilbudet med sikte på samvirke med telenett eller teletjeneste.

Tittelen i § 3-4 skal lyde:

Krav til tilbyder om tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste

§ 3-4 første ledd bokstav d, e, g, m og ny bokstav n skal lyde:

- d) *register over sluttbrukere og tilbydere som kjøper teletjeneste*
 e) *system for nummeropplysning og etablering, drift og finansiering av felles system for nummeropplysning*
 g) *ordning for forbrukerklager*
 m) funksjonshemmedes behov for tilgang til telenett og tilpasset *teleterminalutstyr*
 n) *offentliggjøring av tekniske data for tilbudt grensesnitt.*

§ 3-6 skal lyde:

§ 3-6 *Tillatte bruksbegrensninger*

Tilbyder av offentlig telenett og teletjeneste skal gjennomføre *nødvendige* bruksbegrensninger i telenett og teletjeneste i *nødssituasjoner som innebærer alvorlige trusler mot liv eller helse, sikkerhet eller offentlig orden eller fare for sabotasje mot nett eller tjeneste.*

Telemyndigheten kan pålegge tilbyder å gjennomføre bruksbegrensninger i telenett og teletjeneste av hensyn til rikets sikkerhet, håndheving av konsjongsplikt eller andre viktige samfunnsinteresser.

Tilbyderen kan straks frakoble radio- og teleterminalutstyr når det er nødvendig av hensyn til telekommunikasjonssikkerhet eller telenettets integritet og dersom han uten forsinkelse tilbyr alternativ løsning. Kostnadene med å tilby alternativ løsning bæres av tilbyder.

Telemyndigheten kan gi tilbyder av offentlig telenett og offentlig teletjeneste tillatelse til å gjennomføre bruksbegrensninger av nett og tjenestefunksjoner på grunn av andre forhold enn de som er nevnt i første ledd. *Telemyndigheten kan gi tilbyder tillatelse til å nekte tilkopling eller å frakoble radio- og teleterminalutstyr som ikke tilfredsstiller grunnleggende krav etter § 1-4 første ledd bokstav a, c, d eller annet ledd, eller som forårsaker skadelig interferens eller alvorlig skade på telenett.*

Frakopling skal straks varsles telemyndigheten. Andre bruksbegrensninger skal så fremt det er mulig, varsles før bruksbegrensningen gjennomføres. Tilbyder skal gi telemyndigheten, berørte sluttbrukere og andre berørte tilbydere begrunnet varsel. Berørte sluttbrukere og tilbydere skal gis rett til å uttale seg.

Bruksbegrensning etter første ledd skal avbrytes så snart nødssituasjonen er over og etter tredje ledd og fjerde ledd annet punktum så snart sluttbruker godtgjør at nødvendig tillatelse foreligger eller ulovlig radio- og teleterminalutstyr er frakoplet nettet.

Telemyndigheten kan gi forskrifter om bruksbegrensninger.

Ny § 3-8 skal lyde:

§ 3-8 *Ugyldighet*

Avtale i strid med loven eller med vedtak etter loven er ugyldig mellom partene.

Ugyldigheten rekker bare så langt plikter etter loven er overtrådt, med mindre det etter avtaleloven § 36 vil være urimelig å gjøre resten av avtalen gjeldende.

Tittelen i kapittel 4 skal lyde:

Kap. 4. Om *tillatt utstyr, innførsel, omsetning og bruk*

§ 4-1 oppheves.

§ 4-2 skal lyde:

§ 4-2 *Rett til å besitte, omsette og ta i bruk radio- og teleterminalutstyr*

Radio- og teleterminalutstyr som omfattes av internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til, og som oppfyller krav etter slik overenskomst, kan besittes, omsettes og tas i bruk. Slike krav omfatter grunnleggende krav etter § 1-4 første ledd bokstav a, c, d, § 1-4 annet ledd og krav til prosedyrer og merking. Frekvenstillatelse etter kapittel 5 må om nødvendig foreligge.

Besittelse, omsetning og bruk av radio- og teleterminalutstyr som ikke omfattes av slik overenskomst krever utstyrstillatelse fra telemyndigheten. Telemyndigheten kan nekte tillatelse dersom utstyret ikke oppfyller de grunnleggende krav etter § 1-4 første ledd a, c, d eller annet ledd. Det kan stilles vilkår for utstyrstillatelse eller gjøres unntak fra kravet om tillatelse.

Den som er registrert etter forskrift fastsatt med hjemmel i § 4-6, kan innføre radio- og teleterminalutstyr selv om kravene i første og annet ledd ikke er oppfylt

§ 4-3 oppheves.

§ 4-4 skal lyde:

§ 4-4 *Tilbakekall av utstyrstillatelse*

Telemyndigheten kan trekke tilbake tillatelse etter § 4-2 annet ledd dersom utstyret ikke oppfyller de grunnleggende krav etter § 1-4 første ledd a, c, d eller annet ledd eller andre vesentlige forutsetninger for utstyrstillatelsen bortfaller.

Ny § 4-4 a skal lyde:

§ 4-4 a *Anrop til nødmeldingstjeneste*

Anrop til nødetatens nødmeldingstjeneste fra telefon direkte eller indirekte tilknyttet offentlig telefon-tjeneste skal kunne foretas uten vederlag og uten bruk av mynt, kort, kode eller annet tilgangsmiddel. Nummer til nødmeldingstjeneste skal være oppslått og godt synlig i eller ved allment tilgjengelig teleterminal for telefонтjeneste.

Ny § 4-4 b skal lyde:

§ 4-4 b *Geografisk lokalisering av nød-anrop*

Tilbyder av offentlig telefонтjeneste og eier av privat telenett skal uten betaling fra sluttbruker sikre at telefonnummer og nødvendige opplysninger for geografisk lokalisering av nød-anrop overføres for alle anrop til nødetatene.

Det samme skal gjelde selv om sluttbruker har avtale om hemmelig telefonnummer eller har reservert seg mot fremvisning av anropende nummer hos oppringt sluttbruker.

§ 4-5 oppheves.

§ 4-6 skal lyde:

§ 4-6 *Forskrifter*

Telemyndigheten kan gi forskrifter om krav til og vilkår for omsetning og bruk av radio- og teleterminalutstyr, om registrering av forhandlere av slikt utstyr, om krav til teknisk kontrollorgan og om krav vedrørende anrop til nødmeldingstjeneste, herunder om krav om geografisk lokalisering, og om unntak fra dette kravet.

Tittelen i kapittel 5 skal lyde:

Kap. 5. *Om frekvensplanlegging, tillatelse og vilkår for frekvensbruk*

§ 5-1 oppheves.

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2 *Frekvensplanlegging*

Telemyndigheten fastsetter planer for bruk av det elektromagnetiske frekvensspekteret. Det kan blant annet tas hensyn til hensiktsmessig bruk av frekvensspekteret, faren for forstyrrelser og fremtidige frekvensbehov.

Telemyndigheten kan gi forskrifter om frekvensplanlegging.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3 *Tillatelse til bruk av frekvenser*

Frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret kan ikke tas i bruk uten tillatelse av telemyndigheten. Tillatelse gis innenfor rammen av faktisk eller planlagt bruk av frekvenser. Utstyr for telekommunikasjon kan bare bruke frekvenser slik telemyndigheten gir tillatelse til.

Det kan knyttes vilkår til tillatelse, blant annet om sendereffekt, plassering av utstyr, båndbredde og tilknytning til offentlig telenett.

For radioutstyr kan det også settes vilkår om dekningsområde.

Telemyndigheten kan bare nekte å gi tillatelse som nevnt i første ledd når det følger av formål som angitt i § 1-3, eller av grunnleggende krav etter § 1-4 første ledd a, c, d og annet ledd, eller dersom det ikke er gitt annen nødvendig tillatelse etter loven.

Telemyndigheten kan gi forskrifter om bruk av frekvenser, herunder om fritak fra kravet om tillatelse.

§ 5-4 oppheves.

§ 5-5 skal lyde:

§ 5-5 *Tilbakekall av frekvenstillatelse*

Telemyndigheten kan trekke tilbake tillatelse etter § 5-3 første ledd på grunnlag som nevnt i § 5-3 tredje

ledd, dersom andre vesentlige forutsetninger for tillatelse bortfaller *eller* når det følger av internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

Tittelen i kapittel 6 skal lyde:

Kap. 6. Forskrifter. *Krav om tillatelse og registrering av installatør m.v.*

§ 6-1 oppheves.

§ 6-2 oppheves.

§ 6-3 oppheves.

§ 6-5 skal lyde:

§ 6-5 *Kabel-TV-nett*

Telemyndigheten kan gi forskrifter om *anlegg, drift og bruk av kabel-TV-nett.*

§ 6-7 skal lyde:

§ 6-7 *Krav om registrering og tillatelse for installatør*

Telemyndigheten kan gi forskrifter om at den som tilbyr installasjon eller reparasjon av telenett, *herunder kabel-TV-nett, eller utstyr for telekommunikasjon, skal ha tillatelse.* Det samme gjelder den som i næringsøyemed foretar installasjon eller reparasjon til eget bruk. Installatør kan pålegges å melde seg inn i særskilt register. Telemyndigheten kan tilbakekalle *tillatelse* dersom installatør eller reparatør i sin virksomhet ikke overholder krav fastsatt i eller i medhold av denne lov.

§ 7-1 første ledd skal lyde:

Telemyndigheten fører tilsyn med at kravene fastsatt i eller i medhold av denne lov er oppfylt, herunder tilsyn med avtaler mellom *tilbydere* av offentlig telenett eller teletjeneste og *mellom tilbydere og sluttbrukere.*

§ 7-2 første ledd skal lyde:

Den som er utsatt for kontroll plikter å sørge for at telemyndigheten har uhindret adgang til virksomheten eller til lokaler der *utstyr for telekommunikasjon* finnes.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4 Pålegg om retting og endring m.v.

Dersom telekommunikasjonsvirksomhet ikke oppfyller kravene fastsatt i eller i medhold av loven, kan telemyndigheten påby at ulovlige forhold rettes eller *opphører* innen en fastsatt frist. Det kan også gis påbud om vilkår som må oppfylles for at virksomheten skal være i samsvar med krav fastsatt i eller i med-

hold av loven. Dersom slike påbud ikke etterleves, *kan tillatelse* gitt i henhold til loven trekkes tilbake.

Telemyndigheten kan påby tiltak for å hindre utstråling som forstyrrer telekommunikasjon. Det kan bare påbys tiltak som etter en samlet vurdering av hensynet til den som forstyrrer, den som blir forstyrrer og samfunnsmessige interesser, best sikrer kommunikasjonen og som ikke er uforholdsmessig.

§ 7-5 første ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan gjennomføre stenging av telenett og teletjeneste *eller bringe bruk av utstyr for telekommunikasjon til opphør* når det ikke foreligger *tillatelse* som loven påbyr eller når påbud etter § 7-4 ikke etterkommes. Det samme gjelder når virksomheten kan medføre vesentlige trusler mot helse eller sikkerhet.

§ 7-6 skal lyde:

§ 7-6 Forbud mot omsetning. *Tilbakekall*

Dersom bruken av *radio- og teleterminalutstyr* kan medføre trusler mot de grunnleggende krav etter § 1-4 *første ledd a, c, d, § 1-4 annet ledd eller er i strid med § 5-3,* kan telemyndigheten *kreve at produsent, importør eller forhandler opphører med å omsette slikt utstyr og gjennomfører tiltak for å kalle tilbake omsatt utstyr.* Telemyndigheten *kan forby* tilbud og omsetning av utstyr som ikke er i *samsvar med fastsatte merkekrav, jf. § 4-2.*

§ 7-7 første ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan gi pålegg om at det i telenett og ved tilbud om teletjeneste skal gjennomføres sikringstiltak av hensyn til rikets sikkerhet, personvernet, taushetsplikt eller andre viktige samfunnsinteresser og herunder at det skal formidles meldinger fra statsmyndigheter når det har vesentlig betydning. Det samme gjelder overfor innehaver av *radioutstyr og installatører.* Omkostninger og tap i forbindelse med tiltakene bæres av den som gjennomfører dem. Pålegg om sikring kan gis uten forhåndsvarsel.

Tittelen i kapittel 8 skal lyde:

Kap. 8. *Kontroll med tilgang til offentlig telenett og offentlig teletjeneste. Klage*

Tittelen i § 8-1 skal lyde:

Kontroll med tilgang til *offentlig telenett og offentlig teletjeneste*

§ 8-1 første og annet ledd skal lyde:

Enhver som har rettslig interesse i saken, kan bringe spørsmålet om en tilbyder av *tilgang til offentlig*

telenett eller *offentlig* teletjeneste har opptrådt i strid med kravene om *levering av* tilgang inn for telemyndigheten til avgjørelse.

Berørt *sluttbruker og tilbyder* kan bringe spørsmål om endring eller opphør av tjenester inn for telemyndigheten, som kan pålegge tilbyder av tilgang til offentlig telenett eller *offentlig* teletjeneste å utsette tidspunktet for oppsigelse av avtalen i henhold til § 3-5.

§ 8-1 sjette ledd skal lyde:

Innbringelsesadgangen etter første ledd må være benyttet før den særskilte meglingsprosedyren fastsatt i EU-direktiver, som er gjort til en del av EØS-avtalen, om tilgang til *offentlig* telenett og *offentlig* teletjeneste kan påberopes ved melding til telemyndigheten og EFTAs overvåkningsorgan.

§ 9-1 annet ledd skal lyde:

Opplysningene kan kreves utlevert skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist fra den enkelte eller fra grupper av ervervsdrivende, organisasjoner m.v. Dersom fristen ikke overholdes kan *tillatelse* i henhold til loven trekkes tilbake.

§ 9-2 første ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan uten hinder av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 offentliggjøre opplysninger om avtaleforholdene til tilbyder av offentlig telenett eller teletjeneste for å sikre at kravene om *tilgang* til *offentlig* telenett og *offentlig* teletjeneste er oppfylt. Det skal tas hensyn til den ervervsdrivendes berettigede interesse i å bevare forretningshemmeligheter. Det kan ikke offentliggjøres opplysninger om tekniske innretninger eller løsninger.

§ 9-3 første ledd første punktum skal lyde:

Tilbyder av tilgang til telenett eller teletjeneste og *installatør* plikter å bevare taushet om innholdet av telekommunikasjon og andres bruk av telekommunikasjon, herunder opplysninger om tekniske innretninger og framgangsmåter.

§ 9-3 annet og tredje ledd skal lyde:

Taushetsplikt etter første ledd gjelder også for alle som utfører arbeid eller tjeneste for tilbyder av tilgang til telenett eller teletjeneste, teleinstallatør, *teknisk kontrollorgan* eller telemyndigheten. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger til påtalemyndigheten eller politiet om *registrert* navn, adresse, telefonnummer eller datakommunikasjonsadresse. Det samme gjelder ved vitnemål for retten.

Ny § 9-4 skal lyde:

§ 9-4 *Utlevering av opplysninger underlagt taushetsplikt til annen telemyndighet mv.*

For å oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor annen stat eller internasjonal organisasjon kan telemyndigheten uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi telemyndigheter i andre stater opplysninger som er nødvendige for å fremme håndhevelsen av norsk eller vedkommende stats eller organisasjons teleregulering.

Ved utlevering av opplysninger etter første ledd skal telemyndigheten stille som vilkår at opplysningene bare kan formidles videre med samtykke fra telemyndigheten, og bare for formål som samtykket omfatter.

Kongen kan gi forskrift om utlevering av opplysninger etter første ledd.

§ 10-1 første ledd og nytt annet ledd skal lyde:

Telemyndigheten kan gi forskrifter om gebyr *for forvaltningsvirksomhet* i medhold av loven, og for registrering og vedlikehold av registre som opprettes i medhold av loven.

Vedtak om gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Annet, tredje og fjerde ledd blir tredje, fjerde og nytt femte ledd.

§ 10-2 første til fjerde ledd skal lyde:

Kongen kan gjøre vedtak om eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom for anbringelse av telenett og *utstyr for telekommunikasjon*.

For å ivareta det offentliges eller *sluttbrukernes* interesser i en hensiktsmessig utnyttelse av ressurser til telekommunikasjonsformål, kan Kongen gjøre vedtak om eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til telenett og *utstyr for telekommunikasjon*. I denne sammenhengen kan Kongen vedta eller gi samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom som nyttes i driften av telenett og *utstyr for telekommunikasjon*.

Det skal ytes vederlag for den byrden ekspropriasjonsvedtaket antas å påføre eieren eller den bruksberettigede. Dette gjelder likevel ikke hvis formålet er å knytte eiendommen til offentlig telenett. Vederlagets størrelse fastsettes ved skjønn, med mindre partene blir enige. *I lensmannsdistrikt skal skjønnet avholdes som lensmannsskjønn. Kongen kan likevel gjøre vedtak for den enkelte sak om at skjønnet skal avholdes som rettslig skjønn.* Skjønnet har ikke oppsettende virkning for gjennomføringen av ekspropriasjonsvedtaket.

Eier eller bruksberettiget kan kreve at telenett og *utstyr for telekommunikasjon* flyttes eller fjernes fra eiendommen, når dette er nødvendig av hensyn til en

hensiktsmessig utnyttelse av eiendommen eller bruksretten. Med mindre det oppnås enighet skal kravet avgjøres ved skjønn. Det samme gjelder eventuelle krav på tilbakebetaling av vederlag ifølge fjerde ledd i forbindelse med kravet om endring eller flytting.

Sjette og syvende ledd blir femte og sjette ledd.

§ 10-2 åttende ledd blir syvende ledd og skal lyde:

Det kreves særskilt tillatelse etter veglov 21. juni 1963 nr. 23 for å anbringe telenett eller utstyr *for telekommunikasjon* over, under, langs eller nær offentlig veg, når dette er fastsatt i veglova.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 30. mai 2001

Oddvard Nilsen

leder og ordfører

May Britt Vihovde

sekretær